

Metodologia badań naukowych I - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Metodologia badań naukowych I
Kod przedmiotu	05.9-WP-PPiWM-MBN1
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	jednolite magisterskie
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2019/2020

Informacje o przedmiocie	
Semestr	5
Liczba punktów ECTS do zdobycia	2
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr Katarzyna Walentynowicz-Moryl

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	9	0,6	Zaliczenie na ocenę
Laboratorium	15	1	9	0,6	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Zaznajomienie studentów z funkcjami nauki, cechami praktyki badawczej, charakterystykami poszczególnych paradygmatów w naukach społecznych (pozytywistycznym, humanistycznym, krytycznym, postmodernistycznym), podstawowymi założeniami badań ilościowych i jakościowych. Zaznajomienie studentów z podstawowymi pojęciami metodologicznymi, specyfiką badań społecznych. Opanowanie przez studentów umiejętności projektowania własnych badań naukowych, doboru adekwatnego do celu badań paradygmatu.

Wymagania wstępne

Brak.

Zakres tematyczny

Wykłady

Praktyka badawcza i praktyka pedagogiczna jako praktyki społeczna. Rodzaje wiedzy: wiedza potoczna a wiedza naukowa. Co to jest nauka? Współczesna klasyfikacja nauk. Nauki dedukcyjne – nauki empiryczne. Nauki przyrodnicze – nauki społeczne. Wyodrębnienie się nauk społecznych. Wyjaśnianie i rozumienie jako procedury naukowe. Funkcje nauki. Pojęcie paradygmatu i teorii naukowej. Paradygmaty w pedagogice – pozytywistyczny, humanistyczny, krytyczny i postmodernistyczny. Badania ilościowe i jakościowe. Etapy procesu badawczego. Operacjonalizacja pojęć teoretycznych – prezentacja standaryzowanych skal pomiarowych w badaniach społecznych. Etyczne aspekty badań społecznych

Ćwiczenia

Etapy procesu badawczego w paradygmat badań ilościowych i jakościowych. Analiza propozycji tematów projektów badawczych w paradygmacie ilościowym jako zadań do zrealizowania przez uczestników zajęć. Przedstawienie wybranego problemu w świetle literatury. Formułowanie celów, problemów, zmiennych, hipotez i wskaźników. Prezentacja projektu badań ilościowych. Analiza przykładów projektów i wyników badań jakościowych. Problemy etyczne w badaniach społecznych.

Metody kształcenia

Wykłady – wykład prowadzony metodą podającą z elementami dyskusji z prezentacją slajdów i prezentacją multimedialną.

Ćwiczenia – dyskusja, praca w małych grupach, praca z materiałem źródłowym; metody oparte na działaniu praktycznym – przygotowanie projektu badawczego i narzędzia do badań; prezentacja założeń teoretycznych do podjętej problematyki.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
-------------	-----------------	--------------------	-------------

Opis efektu	Symbol e efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
W zakresie wiedzy Student zna: K.W1. filozoficzne, metodologiczne i kulturowe podstawy badań społecznych i edukacyjnych, koncepcje wiedzy, pojęcie nauki i status wiedzy naukowej, społeczno-kulturowe uwarunkowania badań naukowych, nurty filozoficzne, paradygmaty badawcze i strategię badań naukowych, a także znaczenie i sposoby budowania teorii w badaniach naukowych; K.W9. metodologię prowadzenia badań naukowych oraz zasady zastosowania wiedzy i umiejętności metodologicznych we własnym projekcie badawczym, w tym wyboru strategii badawczej, sformułowania celu i przedmiotu badań, opracowania metod i techniki badań, sformułowania problematyki badań, przygotowania narzędzi badawczych, doboru próby badawczej, terenu i przebiegu badań, prowadzenia badań empirycznych, a także sposoby analizy wyników badań oraz prezentacji wyników badań oraz proces wnioskowania; K.W7. etyczne aspekty prowadzenia i wykorzystywania badań naukowych w dziedzinie nauk społecznych, podstawowe zasady przeprowadzania tych badań, dylematy i wybory etyczne na różnych etapach procesu badawczego, zaangażowanie uczestników badań, społeczno-polityczny kontekst badań, sposoby prezentacji wyników badań w przestrzeni publicznej; pojęcie plagiatu w pracy badawczej	• PPiW_W-19 • PPiW_W-20 • PPiW_W-21	• obserwacja i ocena • aktywności na zajęciach • projekt • test końcowy	• Wykład • Laboratorium
W zakresie umiejętności Student potrafi: K.U1. zaprojektować proces badań oraz umiejętnie dobrać narzędzia badawcze; K.U2. zebrać dane adekwatne do postawionego problemu badawczego; K.U3. poprawnie przeprowadzić analizę danych; K.U5. krytycznie przeanalizować raport z wyników badań; K.U6. dobrać literaturę i materiały źródłowe adekwatne do problemu pracy dyplomowej;	• PPiW_U-05 • PPiW_U-18 • PPiW_U-19	• obserwacja i ocena • aktywności na zajęciach • projekt • test końcowy	• Wykład • Laboratorium
W zakresie kompetencji społecznych Student jest gotów do: K.K1. rzetelnego sprawozdania wyników swoich badań; K.K2. przestrzegania zasad rzetelności intelektualnej i reguł własności intelektualnej;	• PPiW_K-01	• obserwacja i ocena • aktywności na zajęciach • projekt • test końcowy	• Wykład • Laboratorium

Warunki zaliczenia

Wykłady

Warunkiem zaliczenia wykładów jest uzyskanie powyżej 50% punktów możliwych do uzyskania na końcowym egzaminie z całości nauczanych treści. Istnieje możliwość zwolnienia z egzaminu osób szczególnie zaangażowanych w realizację zadań w ramach ćwiczeń na wniosek prowadzącego ćwiczenia.

Ćwiczenia

Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest przygotowanie projektu metodologicznego.

Ocena końcowa

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest zaliczenie ćwiczeń i wykładów. Ocena końcowa z przedmiotu metodologia badań społecznych ustalana jest na podstawie oceny z ćwiczeń (50%) i oceny z egzaminu (50%). Ocena z egzaminu wyznaczana jest następująco: powyżej 50% dostateczny, powyżej 60% dostateczny plus, powyżej 70% dobry, powyżej 80% dobry plus, powyżej 90% bardzo dobry.

Literatura podstawowa

- Babbie E., *Badania społeczne w praktyce*, Warszawa 2003.
- Babbie E., *Podstawy badań społecznych*, Warszawa 2008.
- Batorski D., Olcoń-Kubicka M., *Prowadzenie badań przez Internet: podstawowe zagadnienia metodologiczne*, „Studia Socjologiczne” 2006, 3.
- Flick U., *Projektowanie badania jakościowego*, Warszawa 2010.
- Frankfort-Nachmias C., Nachmias D., *Metody badawcze w naukach społecznych*, Poznań 2001.
- Hajduk E., *Hipoteza w badaniach pedagogicznych*, Zielona Góra 1993, 1994, 1996.
- Hajduk E., *Hipoteza w badaniach społecznych*, Zielona Góra 2006.
- Łobocki M., *Metody i techniki badań pedagogicznych*, Kraków 2009.
- Nowak S., *Metodologia badań społecznych*, Warszawa 1985.
- Palka S., *Metodologia, badania, praktyka pedagogiczna*, Gdańsk 2006.
- Pilch T. Bauman T., *Zasady badań pedagogicznych*, Warszawa 2010.
- Rubacha K., *Metodologia badań nad edukacją*, Warszawa 2008.
- Silverman D., *Interpretacja danych jakościowych*, Warszawa 2008.
- Silverman D., *Prowadzenie badań jakościowych*, Warszawa 2008.
- Sztumski J., *Wstęp do metod i technik badań społecznych*, Katowice 1995.

Literatura uzupełniająca

- Amsterdamski S., *Między historią a metodą: spory o racjonalność nauki*, Warszawa 1983.
- Brzeziński J., *Metodologia badań psychologicznych*, Warszawa 2002.
- Chalmers A., *Czym jest to, co zwiemy nauką? Rozważania o naturze, statusie i metodach nauki: wprowadzenie do współczesnej filozofii nauki*, Wrocław 1997.
- Denzin N.K., Lincoln Y.S., *Metody badań jakościowych*, T. I-II, Warszawa 2009.

5. Grobler A., *Metodologia nauk*, Kraków 2006.
6. Kmita J., *O kulturze symbolicznej*, Warszawa 1983.
7. Kuhn T.S., *Struktura rewolucji naukowych*, Warszawa 1968.
8. Lutyńska K., Wywiad kwestionariuszowy: przygotowanie i sprawdzenie narzędzia badawczego, Ossolineum 1984.
9. Mayntz R., Holm K., Hübner P., *Wprowadzenie do metod socjologii empirycznej*, Warszawa 1985.
10. *Metodologia pedagogiki zorientowanej humanistycznie*, red. D. Kubinowski, M. Nowak, Kraków 2006.
11. Ossowski S., *O osobliwościach nauk społecznych*, Warszawa 2001.
12. Paprzycka E., *Kobiety żyjące w pojedynkę*, Toruń 2008.
13. Shaughnessy J., Zechmeister E.B., Zechmeister J.S., *Metody badawcze w psychologii*, Gdańsk 2002.
14. Stefanowska M., *Odbiorcy kultury – deklaracje i rzeczywistość*, Warszawa 1988.
15. Sułek A., *Metody analizy socjologicznej: wybór tekstów*, Warszawa 1986.
16. Sułek A., *Ogród metodologii socjologicznej*, Warszawa 2002.
17. Wójcicki R., *Teorie w nauce*, cz. 1, Warszawa 1991.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Anita Famuła-Jurczak, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 30-11-2019 08:01)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ